

VAS

GLASILO ZEMLJORADNIŠKE STRANKE ZA SLOVENIJO.

Skrili nameni in
tajni cilji v delovanju,
to so lastnosti vseh
meščanskih strank.
„Selo“.

Izhaja vsak četrtek.

Stane celoletno 20 Din. (80 K)
„ pol leta 10 Din. (40 K)
za inozemstvo 35 Dinara letno
za Ameriko 5 Dolarjev

Uredništvo in upravništvo lista:

Celje, Razlagova ulica 11.

Glavni urednik: Anton Novačan.

Oglasi za vsak mm višine stolpca (64 mm) K 1-20

Mali oglasi do 30 mm stolpca (64 mm). . K 1-

Pri stalnih inseratih znaten popust.

Smrt papeža Benedikta XV.

V nedeljo dne 22. januarja je umrl v Rimu v svoji palači v Vatikanu papež Benedikt Petnajsti. Poglavar katoliške cerkve je bil od 3. sept. 1914. Rodom je bil italijanski aristokrat. Bil je mož velike kulture. V svetovni vojni je skušal posredovati med vojujočimi narodi toda brez uspeha, ker ni imel moči. Star je bil 69 let.

V kratkem izvolijo kardinali novega papeža, ki bo najbrž zopet Italijan.

Zakaj k Zemljoradnikom?

I.

Slovenci smo navajeni, da pre-sojamo vse pojave v javnem življenju iz zapečka. Vsa naša politika se suče v mejah slovenskih pokrajin. Tu se bijemo in prekljamo med seboj, gledalci pa stoje na meji in se kroholajo. Vzrokov nesreč in neuspehov noče nositi nihče. Vsak vali krivdo na drugega in si prizadeva, da mu škoduje. Kdor se poda v javnost z namenom po svojih močeh koristiti narodu, ta je cilj napadov od vseh strani. Obmečejo ga z vso razpoložljivo gnjilobo, zadajajo mu neozdravljive rane in če se jim posreči, da ga vržejo na gnoj, kjer naj si kakor Job s črepinjami strže rane, rajajo okrog njega kakor peklenke pošasti. Jobu so lizali vsaj psi rane, novodobnega Joba pa niti pes ne povoha. To naj bi bil cilj vse naše pokrajinske politike!

Videli smo velike narode, ki so svojim zaslužnim možem postavljali slavoloke, vidimo pa mal slovenski narodič, kako postavlja svojim prvoboriteljem — vislice. Aleksandru Velikemu je bila njegova ožja domovina pretesna in osvojil je svet.

Tudi naša hiša je postala zatohla, duši nas domač okužen zrak, zato ven, ven v čisti jugoslovanski zrak.

Pojdimo med brate po rodu in krvi, široko je tam polje, čez glavo hvaležnega dela. Seznanimo se z njimi, njihovimi navadami in težnjami. Potožimo jim naše boli, zaupali nam bodo — zaupanje je prvi korak k sporazumljenju. Marsikateri srbski in hrvaški kmet vidi v nas slovenskih kmetih nekake vlasteline, buržuje, ki se jim godi čez vse dobro. „Blagor tebi“, rekel mi je Srbin, „imaš hišo kakor grad“. Nezaupno me je pogledal, v njegovem očesu sem bral očitke, kakor da hoče reči — oderuh. Zbolel me je ta neopravičen očitek v dno duše. Pojasnil sem mu, da je moja hiša delo dveh, treh rodov, uspeh pridnosti in varčnosti mojega očeta, deda in pradedu. Povedal sem mu pa tudi, da se moramo pod tem navidezno srečnim krovom z družino, ravno tako kakor on, boriti s trdim delom, brez odmora, za vsakdanji kruh in obstanek. Postal je zaupnejši, bilo mu je žal očitka, in rekel je mehko: „Brat, pridi k nam Srbom, pověj jim

to, kar si povedal meni, poduči jih, stotisoče jih je, ki mislijo, da ste slovenski kmetje za nas Srbe samo nesreča in „birtaši“. „Eto pružimo si roke, lažše če nam biti!“ Tudi jaz pravim tako, podajmo si roke in lažše nam bo! Bratje smo si po rodu in krvi, imamo skupne cilje: močno, svobodno in srečno domovino. To bo pa naša domovina še le takrat, ko bo vladala v njej pravica, enakost in bratstvo. Jugoslovanski kmet in delavec sta poklicana, da uredita državo.

Različni sebični elementi nas razdvajajo, postavljajo med nas neprodne stene, za stenami pa hujskajo, nas proti Srbom in Hrvatom, Srbe in Hrvate proti nam. Ta stena mora pasti! V bratskem objemu se bodo našli bratje — v skupnem boju bodo zmagali. —

II.

V pretečenem letu je priredilo poljedeljsko ministrstvo izlet slovenskih kmetov v Srbijo. Pričakovalo se je mnogo uspehov in zblizanja med bratskima stanovoma. Večina izletnikov ni šla v Srbijo z namenom, da pospeši zblizanje, temveč, da si ogleda to, od toliko krvavih bojev opustošeno in razbito zemljo. Vsa prireditelj je bila bolj oficijelnega značaja. Sprejemi, pogostitve itd., vse oficijelno šablonsko, nepristrčno. Navzočnost ministrov, profesorjev oddelnih načelnikov, ravnateljjev, popov itd. ni niti na večino izletnikov kakor tudi ne na sprejeme ugodno uplivalo. Šli so in se vrnili z različnimi vtisi. — Videli so srbsko zemljo, ni jim pa bil dovoljen vpogled v dušo priprostega srbskega seljaka. Videli so opustošene srbske ravnine, niso pa videli tužnega srca srbske majke. Videli so državne domene, kmetijske šole, širna polja — niso pa videli ubožnega krova srbske kočice. Videli smo mnogo, doživeli in užili marsikaj, niso pa dosegli tega, kar bi bilo želeli in bi moral biti cilj vsakega potovanja, niso dosegli zblizanja, pristrčnosti in zaupanja srbskega seljaka.

Kmalu po izletu naletim v Ljubljani v Kolodvorski ulici na srbskega seljaka. Prašal me je, kje je vojašnica Kralja Petra. Prišel je na obisk k svojemu sinu vojaku. Med potoma do vojašnice sva se razgovarjala o suši, letini, če prihaja dosti kupcev; omenil sem mu tudi izlet slovenskih kmetov, in ga prašal, če je prišel kaj v stik z njimi. Odvrne mi, da se je udeležil nekega sprejema in poslušal govore, katerih smisla pa ni razumel. Prašal sem, če je kaj govoril z izletniki. Odgovori mi skoraj užaljen: „Kako bi mogel jaz „jadan seljak“ govoriti z njimi, bili so sama gospoda, ministri, doktorji“ . . .

Podučim ga, da so bili izletniki sami neodvisni samostojni kmetje, kmet je tudi minister. — „Znam ja“, odvrne, „ovi, koji se razdružili sa Zemljoradniki, jedna jim majka.“ In je pri tem grdo zaklel. Povem mu, da sem tudi jaz samostojni kmet in ga

povabim, da me obišče, ko opravi obisk pri svojem sinu, in naj bo vsaj en dan moj gost, da se kaj pogovoriva.

Očividno mi ni zaupal, zato je odvrnil: „Ne mogu, daleko je moja kuča.“

Poljedeljski minister, ki je imel morda dober namen, seznaniti našega kmeta s srbskim seljakom, ustvariti med njima pristrčne bratske odnošaje, je nehote s svojo prireditvijo in državno podporo poglobil prepad med njima.

Vi pa, ki imate srce za trpečega brata, pojdite med srbske in hrvatske seljake, osvojite si njihove duše, povejte mu, da niste oficijelni kmetje, temveč kmetje s trpečo dušo in telesom kakor on, da ne iščete z njim slika, da ga bolno opečete, pač pa zato, da s skupnim in vzajemnim delom osigurate lepšo bodočnost in enakopravnost sebi in svojim potomcem.

III.

Pri nas v Sloveniji se vrše strankarski boji brezobzirno in brez smisla. Najgore je pa to, da stranke tudi lastne pristaše, če se diktaturi brezpogojno ne pokore, prikazujejo kot odpadnike in izdajice. Izdajice imenujemo one, ki proti lastnemu prepričanju, v dosego osebnih koristi izdajo svoj program. Odpadnike nazivamo tiste, ki zavrnejo svoj program v prepričanju, da bodo na podlagi drugega programa in pod drugimi okoliščinami lažje uresničili svoje poštene namene. Izdajica zataji program na podlagi katerega je bil izvoljen in na katerega je prisegel, zato da postane minister, odpadnik zavrne del svojega programa, ker je idealist, ko spozna pomanjkljivost svojega programa, in nadaljuje svoje delo v korist svojemu narodu na podlagi sorodnega toda boljšega programa. Med tem, ko prvemu ljudstvu navadno odtegne vsako zaupanje, si je drugi zaupanje ljudstva še pridobil, če opraviči svoj korak. Nekdanja napredna stranka, najstarejša v Sloveniji, je po več kakor polstoletnem delovanju spremenila svoje ime, spopolnila svoj program in se prilagodila v novi državi demokratični stranki. Nikdo v Sloveniji jih ni zmerjal z izdajicami, pač pa so njihovi pristaši odobraval njih postopanje, ker so pričakali v splošnem večjih ugodnosti in pridobitev.

Nekdanja katoliška ljudska stranka je zavrgla svoj katoliški pridevek, privzela si ji del socialnega programa, nikomur pa ne pride na misel, da bi jih zmerjal z odpadniki od katoličanstva.

Če si n. pr. zvest pristaš Samostojne Kmetijske stranke privzame širši program bratske Zemljoradn. stranke, ker upa na podlagi širjega delokroga priboriti svojemu stanu trajnejših in temeljiteljših uspehov, zavrnejo ga lastni tovariši in ga pitajo z odpadnikom.

Ko so izvoljeni poslanci SKS vstopili v Zvezo Zemljoradnikov, ni

nikomur prišlo na misel, da bi jim bil očital izdajstvo ali odpadništvo, splošno se je odobraval njihov korak, odkar pa so zapustili bratsko zvezo in se zvezali s strankami, ki imajo kmečkim težnjam protivne programe, so se čuli gorenji klici in sedaj se vedno glasneje in pogosteje oglašajo.

Kmečko ljudstvo, ki je toliko zrelo, da si je sestavilo svoj program in šlo zanj v boj, opravičeno godrnja, ker ve, da mala pokrajinska stranka ni v stanju doseči tega, kar more doseči močna celodržavna stranka. Vedno smo povdarjali: 80% nas je, mi moramo dobiti vodstvo države v svoje roke, sedaj pa ste zavrgli pomoč osem milijonske kmečke armade bratov Hrvatov in Srbov in se zvezali z „gospodo“.

IV.

Program Zemljoradniške zveze se v bivstvu popolnoma krije s programom SKS. samo da je obširnejši, temeljiteljši in podrobnejši. Vsak res zaveden in samostojni slovenski kmet želi stopiti s srbskim in hrvatskim kmetom v prijateljski stik. Samo zavedni slovenski kmetje naj bomo izključeni od od skupnega dela in to po zaslugi poslancev SKS?

Pazimo, ni daleč čas, ko bomo bili obupni boj za svoje pravice. Gorje nam, če bomo tedaj v kmetiskim pravicam sovražni armadi, kakor se danes še nahajajo v radikalskem-demokratskem in turškem objemu poslanci Samostojne Kmetijske stranke. Izključeni bomo od dosega naših ciljev, pogaženi in pomandrani in povrh še zaznamovani z žigom: Izdajice!

F. K. G.

Iz zemlje cerkva in razpel.

Pod tem napisom je beogradski list „Vreme“ prinesel poročilo iz Slovenije. Članka nismo brali, ker omenjena lista ne prejemamo, pač pa smo posneli njegovo vsebino po nekkih slovenskih listih in to nam je dovolj.

„Našo Vas“ berejo slovenski krišljani, ki se priznavajo k rimsko-katoliški cerkvi. Mi Slovenci sloveno, po pravici ali ne, kot vneli katoličani, kot bigotni terciarji in kot duhovniški petolizniki. V Sloveniji imamo samostanov in redovnikov vsakega imena. Imamo frančiškane, kapucine, benediktince, trapiste, šolske sestre, sestre usmiljenke in vse polno manjših ne-redovniških pobožnih udruženj, poleg tega pa duhovnikov in dušnih pastirjev menda ravno toliko kakor žandarjev. Nikoli nikjer na svetu ni poskrbljeno za dušo in za nebesa po smrti v toliki meri, kakor v tem kotu ob vznožju Alp, na „pragu Evrope“, ob sinjem Jadranu. Naša dežela je bila že v starih časih torišče verskih bojev. V Celju so obglavili v rimskih časih Maksimilijana in le premalo se zavedajo Celjani, da je tekla tod živa kri krščanskega mučenika. Ko smo bili še pogani, smo imeli „liberalce“

in „klerikalce“. Seveda je bilo takrat razmerje ravno narobe: Takratni „liberalci“ so bili to, kar so današnji klerikalci, ohraniti so hoteli sebi in rodu „staro vero in postave“, dočim so novotarji propovedali krščanstvo. In kdo se ne zamisli, ko sliši besedo reformacija? Trubarjevo Sveto pismo je preporodilo slovensko dušo, jo vzdignilo iz močvirja takratnega gnjilega katoličanstva in popolnega političnega suženjstva, da je Slovenec poletel v kolo prvih narodov v Evropi, da je imel pr e p r i č a n j e, za katerega je bil pripravljen žrtvovati vse svoje imetje in življenje. Nikoli v zgodovini ni bil Slovenec tako velik kakor v dobi reformacije. Še en korak in mi bi bili dosegli že v tistih puntarskih časih tudi politično svobodno Slovenijo, da ni treščil v nas Rim z železno pestjo jezuitskega Habsburga, ki je razgnal in pobil vse, kar je bilo močnega, silnega in poštenega v naših krajih.

Takrat je onemela Slovenija kakor ugnan otrok, ki izbulji oči na polnočnega vampirja.

In zopet smo se čistili stoletja v trpljenju, robstvu in strahotah najbolj mračnega nazadnjaštva, dokler ni mukotrpn slovenski rod priromal v svojo državno tvorbo, ki se sicer ne imenuje Slovenija, ampak Jugoslavija.

Kaj so tedaj cerkve in razpela po naših krajih, ki toliko bodejo v oči hitro potujoče tujce in površne gledalce?

Cerkve, razpela, kapelice, znamenja v Sloveniji, ki jih je zidal postavljaj in ohranjeval slovenski človek, pomenijo, da je ta človek imel potrebo staviti, zidati in ohranjovati cerkve, razpela kapelice in znamenja. Ta potreba pa se imenuje hrepenenje po vsem lepem, uzvišenem in veličastnem. Potreba po lepoti je tragedija človeštva. Politično ubit, socialno ponižan na živino od „vaših gnad“, uprežen v črno delo za svojo skorjo kruha in za masne gospodske trebuhe in duhovniške vampe, je slovenski kmetič ob času največje stiske pogledal v nebo in iskal tolažbe tam gori, kjer bomo po smrti pred pravičnim sodnikom nebeškim vsi enaki in kjer si naša duša, osvobodjena in poveljučana, odpočije od vsega zemeljskega gorja v gledanju večne Lepote. Ta plamen upanja je gorel v njegovi duši in se pokazal tudi na zunaj. Glej, skladi kamenja so v gori! Zakaj ne bi jih oživela misel in jih zložila v svoj hram, kjer bi se naslajala sama ob sebi! Krščanstvo, v kolikor ga je poznal, mu je dalo dovolj snovi za njegovo domišljijo in ga naučilo razločevali dobro od zla, Boga od hudiča, po svoje, kakor mu je dejalo njegovo bogalo prirodno čustvovanje in njegov še neizobličen način mišljenja. Trpljenje Kristusovo, legenda o njegovi deviški Materi Mariji in o vseh svetnikih in svetnicah božjih, vse je on razumel po svoje, gledal po svoje, in ko jih je postavljaj v resnični svet, tudi oblikoval po svoje. Poglejte vaške Marije, ne tiste ki jih judi prodajajo s cikorijo, marveč prave stare slike vaških umetnikov, ali nimajo čisto domače slovensko lice? In Kristusove glave na vaških razpelih, ali nimajo bolno zamišljeni izraz vaškega trpina? Češčenje Device Marije v Slovencih je popolnoma narodno in Mati Marija, Devica Marija, D. Marija svetih sedem žalosti, Marija Poveljučana in vse druge Marije so Slovenke, so naša dekleta, naše žene, naše matere. V kipih, slikah, freskah jih je slovenski kmetič pokazal tako, kakor jih je občutil in gledal, torej po svoje, ker drugače tudi ni mogel. Kar je naših

starih, starih cerkva in ki jim ni poznati tujega stila in arhitektonike, vse so zgrajene po naše, po okusu, umetnosti in estetskem hotenju našega kmetiča. Take cerkve so redke, toda pri vaških kapelah in znamenjih opazite lahko sledove domače slovenske stavenosti.

Naše cerkve in razpela so torej v veliki meri del naše narodne poezije. Cerkev stoji večinoma po holmih, hribočkah, hribih in gorah! Torej na višavah, blizu neba, mislite na to... In razpela, kapelice, znamenja? Navadno jih postavljajo za spomin na pretresljive vaške dogodke. Če je razbojnik ubil in oropal v temni noči človeka na samotnem kraju, postavijo vaščani na mestu razpelo, kapelico ali kakšno drugo pobožno znamenje. Ja, kaj bodo na takih mestih postavili spomenik hudiču? Po pameti in logiki bi bilo tako, toda lepo bi ne bilo.

Dajte nam mir in pustite nam naše cerkve in razpela. Lepe so! Ko pride spomlad in za zeleni naša Slovenija, ko pridete trumoma v naše kraje, da v lepi naravi pozabite na svoje banke, borze, uredniške špelunke in uradniške špehe po kanclijah, tedaj vam bodo naše ljubke, zamišljene, hrepenenje po lepoti bodoče cerkvice le v uteho, ter vas morda zbudijo, da bodete mislili na kaj višjega in večjega nego je denar, vlačuganje in pijanstvo.

Poročevalca beogradskega „Vremena“ pa prosimo naj si očisti svoje snelljive možgane in svoje usahlo srce naj oživi z lepoto, ako še to more. Zakaj ne piše o cerkvah v Italiji, Franciji in Španiji? O, tam ti žunalistični površneži vse prek hvallijo in občudujejo, v našo skromnost pa se zaletavajo s framazonsko ošabnostjo.

Domača politika.

Položaj.

V Beogradu vlada mrtvilo, vlada g. Pašiča je trudna. Delo v Skupščini ne gre od rok, ni zanimanja, ker ni prepričanja, da bi še ta parlament mogel vsvariti kaj resničnega in gotovega. V odboru za razdelitev države na oblasti je samostojnež g. Drogenik zagovarjal delitev in parcelacijo Slovenije v dva dela. Samostojneži so toliko obljubovali, zdaj so pa na tleh z vsemi svojimi obljubami. Mi zemljoradniki zahtevamo, da se izvrši upravna delitev države po volji ljudstva. Volja ljudstva pa ni, da bi Slovenijo trgali. Brežice in Celje dali k Ljubljani, Maribor bi pa visel sam na severu kot žalostna na drevesu zaostala jesenska tepka. O tem vprašanju še spregovorimo.

Samostojneži pojdejo med Hrvate?

V zadnjem „Kmetijskem listu“ naznanjajo samostojneži, da pojdejo med Hrvate. Znano je, da umirajoča zver mlati okrog sebe. Vsi smo se smejali, ko je pokojna Avstrija tik pred svojim koncem oznanila svetu, da hoče imeti kolonijo v Mali Aziji. Tako se smejimo Samostojnežem in njihovem pohodu na Hrvatsko.

Da pa Hrvati vidijo, kakšni preroki prihajajo iz Slovenije osrečevati težko izkušeno hrvatsko ljudstvo, povemo danes na ves glas, da se je še lansko leto neki samostojni veljak igral z mislijo, da bo treba na Hrvatskem postreliti 2000—3000 ljudi, pa bo potem mir. Torej ljudje, ki jih je pred kratkim žejalo po bratski

hrvatski krvi, hočejo danes v imenu „Stare Pravde“ osrečevati Hrvate!

Kogar Bog pogubil hoče, ga udari najpoprej s slepoto!

Domače vesti.

Naročnina za „Našo Vas“ znaša na leto 80 kron ali 20 dinarjev. Liter vina stane 40 kron. Dva litra vina staneta 80 kron. Premislite kaj je več vredno, dva litra vina ali „Naša Vas“? Dva litra vina popiješ, če si možak, v enem večeru in nimaš od tega družega, kakor drugi dan ropotanje v glavi. Če pa naročiš „Našo Vas“, imaš celo leto vsak teden štiri strani berila. Bodite torej pametni in naročite „Našo Vas“.

Nepotrebno beganje ljudi je način povlačevanja petdinarskih novčanic iz prometa. Državni uradi jih ne sprejemajo več. Kratkovidna vlada, v kateri sedijo tudi slepi Samostojneži, dela brezobzirno napako za napako in posledica je, da ljudje zabavljajo na državo, ker ne znajo ali pa tudi nočejo ločiti vlade od države. Država to smo mi in naša zemlja, vlada to je par ljudi, ki so izgubili vsak čut za potrebo ljudstva in menda tudi pamet.

Razne bolezni, posebno pa pljučnica, dvigajo glave v tem slabem vremenu. Najbolj so ubogi starci in pa ljudje, ki nimajo zadostne hrane. Nebo je zaprto in solnca ni. Sama vlaga in sneg in zimska žalost vsepovsod. Bolezni se ubranimo dostikrat, ako imamo trdno voljo do življenja, naj pride karkoli. Slisni zobe in reci v svojem srcu: Mora iti, moram živeti! Zdravega duha pa si ohranimo z delom, gibanjem in dobrim berilom. Berite, berite veliko in razsodno. In še ena je skrivnost ki ohranja življenje. To je ljubezen. Ljubite veliko in ljubite lepo! Delo in ljubezen to sta dva edina motorja v našem življenju. Živeti moramo, ker ne moremo izpod božje kape, če je še tako oblačna! Pa saj bo kmalu spomlad. Pride solnčece in rože pridejo in dekleta bodo lepša, kakor so zdaj po zimi, ko imajo ozeble noseke...

Našim zaupnikom. Naloga vsakega zaupnika Zemljoradniške stranke je 1.) da ustanovi v svojem okolišu Vaški svet tako, kakor smo ga opisali v 8. številki našega lista, 2.) da pridobiva naročnike za „Našo Vas“, 3.) da povsod brani neustrašeno naš program celodržavne Zemljoradniške stranke kmetov in delavcev, 4.) da vsaj enkrat na teden poroča uredništvu „Naša Vas“ o vsem, kar se godi v njegovem okolišu, 5.) da pobija klerikalizem in samostojno baharijo, kjerkoli naleti na ta dva velika škodljivca kmetov in delavskih koristi. Na noge vsi, ki imate trezne glave in nepokvarjeno srce. Ravna pot, najboljša pot, cincajo pa naj cigani in strahopetniki!

Prejeli smo dopisnico brez podpisa, v kateri nam grozi samostojnežbahač, da bo našega urednika — s pestjo. Naj poskusi! Naletel bo na kamen. Naš urednik ima precej zdrave mišice, če bo pa le hudo, si pa da tapecirati glavo! Sicer je pa vse to tako žalostno in dolgočasno...

Iz južnih krajev naše države prihajajo vesela poročila. Zemljoradniška misel se širi kakor ogenj, naša bo Srbija, Bosna, Srem, Vojvodina, Dalmacija. Na Hrvaškem imamo itak seljačko Radičevo stranko. Radič bo popustil in zemljoradniki vzamejo vlado v roke. Kaj boš ti, Slovenija, zaostala?

Draginja, draginja. Na drugem mestu objavljamo odgovor „Kmetijskemu Listu“, ki v svoji zadnji številki zasmehuje naš članek proti draginji. Glasilo samostojne baharije misli, če so njegovi „strokovnjaki“ sili, da je sito tudi ljudstvo. Če ste že sami izgubili smisel za prave ljudske potrebe, ne zasmehujte v svoji siti bahatosti drugih, ki se trudijo, da bi odpomogli, kolikor morejo. Hvalite se, da ste izvozili za 4 milijarde kron živine iz države. Kje pa se to pozna, zakaj ne jenja draginja? Kaj ima kmet od tistih milijard? Nič. Dobiček so vtaknili v žep prekupci in še menda kdo! Kaj pa bo spomlad? Slaba moka je že danes po 24 kron ki'ogram, koruzna po 19 kron! Kaj pa boste na pomlad izvažali? Ne mara svoje „strokovnjake“? O vi, žalostni zastopniki ljudstva, — o — ubogo ljudstvo, ki vam še verjame!

Naši naročniki se pritožujejo, da ne prejema redno našega lista, nekateri pa ga sploh ne dobijo. Če imamo kje kakšnega sovražnika, ki „Našo Vas“ enkrat dvakrat zadavi, ta naj pomni, da dosledno tega delati ne bo mogel. Slaba vest naj mu za danes da zaslužen kaznen, mi pa se bomo potrudili, da istaknemo škodljivce. Tudi ne prejema uredništvo beogradskih listov razen „Politike“, zlasti ne „Selo“, da si nas iz Beograda zagotavljajo, da nam liste redno pošiljajo. Kaj je to?

Razglas o imenovanju članov v komisijo za vzdrževalna dela pri uravnavi Savinje. V smislu tuuradnega razglasa z dne 22. novembra 1921, št. 6237, Uradni list št. 144 se je postavila komisija za tehnično in ekonomsko izvršitev zgradbe in vzdrževanja naprav za uravnavo Savinje v progii od Mozirja do Celja sledeče: 1. Zastopnik Generalne inšpekcije voda in vodja komisije: generalni inšpektor inž. Ivan Sbrizaj. 2. Pravni zastopnik: kr. okrajni komisar pri okraj. glavarstvu v Celju Dr. Leon Brunčko. 3. Za zastopnika okrajnih načelnikov in občinskih predstojnikov je bil izvoljen Franc Steblovnik, posestnik v Rečici na Paki (obč. Šmartno ob Paki). 4. Gradbeni vodja: gradbeni svetnik inž. Ivan Marek. Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo.

V Ljubljani, dne 16. jan. 1922.

Pokr. nam.: Ivan Hribar, l. r.

Po svetu.

Premalo spimo. Vsi ki radi spijo, bodo radostno pozdravili knjigo berlinskega filozofa profesorja Schleicha. V tej knjigi pravi profesor Schleich, da večina ljudi premalo spi: Prespi mirno polovico svojega življenja, zato pa preživiš drugo polovico za dva. Kdor se dobro naspi, dela za dva in za tri in preživlja vse bolj živo, nego tisti, ki spi le malo ur. Sreča, pravi pisatelj, je odvisna od spanja. Koliko zakonske sreče uniči nespanje in jutranji maček, koliko žalitev, da celo zločinov bi bilo manje, če bi ljudje več spali in manj modrovali. Nezadostno spanje škoduje tudi zdravju, zakaj v spanju si nabira telo novih sil in kri se obnavlja. Zato so nenaspali ljudje bledi in rumeni, zato pozna mlado in rastoče telo globoko trdno spanje, dočim spi staro telo rahlo, ker se več ne obnavlja. Pristaši kratkega spanja navajajo za primer ljudi, ki spijo le tri ali štiri ure dnevno. Toda nikjer se toliko ne slepari kakor s spanjem in nespanjem in nazadnje, pogledajte ljudi, ki zares malo spijo, kako so bledi, nevoljni in neprijazni s svojo okolico.

Mož, ki se je izdajal za ženo. V Pragi so aretirali 27 letnega gostilničarja Alojza Duška, ki se je izdajal za žensko in imel celo vrsto moških zancev. Dopisoval si je z njimi in vsi so mislili, da imajo opraviti z ženskim bitjem. Nekega moža je Dušek varal cela tri leta. Slučaj zanima predvsem zdravnike.

Bolni Arcibašev. Veliki ruski pisatelj M. Arcibašev, ki živi v sovjetski Rusiji, je v boleznih popolnoma oslepel in oglušil. 20 let že trpi za jetiko, zdaj je obolel še na ledvicah. Nedavno so igrali v Parizu njegovo dramo „Ljubosumnost“ z velikim uspehom. Polovico dohodkov od te predstave so poslali slepemu pisatelju.

Nove knjige.

Pravkar je izšla knjiga: Alojz Kraigher: „Umetnikova Trilogija“ Ivanu Cankarju v spomin. Samozaložba. Natisnila Učiteljska tiskarna. V prvem delu je hotel pisatelj pokazati, kako je izrgala domovina Umetnika tujini iz rok. Ta ga je držala z gospo Pavlino in si ga je želela trajno prikleniti, z zaročenko Belko. Iz nevarnosti, da vltone v tujini, ga je rešila njegova mladostna ljubica gospodična Minka. S pomočjo Janeza Poslanca, ki mu je prišel ponujati državnozborniški mandat, ga je odvedla v domovino. Prvi del ima naslov „Umetnik v tujini“. V drugem delu — „Umetnik v domovini“ — je pisatelj vtelesil boj umetnosti z življenjem za Umetnika. Gospodična Helena poiskuje, da bi ga izrgala gospô Aní iz rok. Boj med njima pa stopi nenadoma v ozadje, ko se Umetnik zavé, da je na koncu svoje poti, ki ga ne vodi iz življenja umetnosti v naročje, marveč od obojega — smrti naproti. V tretjem delu „Umetnik v nebesih“ — bije Janez Umetnik svoj zadnji boj z Janezom Antrigo in z Janezom Sladkostijo Boj se bije — za nebesa. Kokor sta mu v življenju venomer nasprotovala in mu metala kamenje pod noge, tako bi mu rada tudi tu — pred samim božjim pragom in pred sodnikom svetim Petrom — izpodnesla stalo in mu poveličanje prepričala. A s pomočjo Boga Očeta — deus ex machina — triumfira Janez Umetnik nad Antrigo, njegova mati mu pride naproti iz nebes in sveti Peter mu jih odpre. — Cena za broširan izvod 15 Din, za vezan izvod 20 Din naroča se pri vseh knjigarnah ali pri Založbi „Trilogije“ v Ljubljani Na stolbi 4. V Celju se dobi ta lepa knjiga pri Goričarju in Leskošku.

Božičnica 1922. Izdala Radičeva Slavenska Knjižara, Zagreb, Jurišičeva ulica 1. Stjepan Radić, znani vodja hrvatske republikanske seljačke stranke je tudi za leto 1922 izdal „Božičnico“ za svoje pristaše. Priprosta toda zelo lična knjiga nosi na naslovni strani z vencem klasja obdano sliko dveh devojčic v hrvatski narodni nošnji. Poleg koledarja za leto 1922 obsega božičnica obilno leposlovno vsebino. So tu pesmi Radičevih pristašev-seljakov, enostavne, politične strankarske vsebine. Iz vsake pesmi zveni stanovska zavest probujenih hrvatskih kmetov, tu in tam pa najdete v teh pesmicah pravi cvet hrvatske narodne duše. Med članki je zanimiva razprava o „Seljački internaciji“ od Stjepana Radića, ki bi jo moral prečitati, in to zelo pazljivo, vsak, kdor se bavi s zemljoradniškimi vprašanji. „Kako sem postal svoj gospodar“, je članek poln nad vse interesantnih autobiografskih podatkov iz Radičevega življenja. Ta žilavi hrvatski puntar ima za sabo bo-

gato življenja dela, trpljenja in sijajnih zmag. Daj Bog, da se kmalu reši hrvatsko-srbski spor in da Radić s svojim bogatim znanjem pomaga graditi veliko jugoslovansko skupno hišo zemljoradnikov, v kateri bodo slovenski, hrvatski in srbski kmetje živeli v slogi, sreči in zadovoljstvu.

Gospodarstvo.

Kmetijski list — za draginjo!

V zadnji številki se je navedeni list razkoračil, ker sta ga zbudila dva naša članka „Ubijmo draginjo.“ Bodi ti kratek odgovor! Nismo se temu napadu začudili, pač pa načinu, keko se je ob nas obregnil. Peče ga menda vest, ker do danes še njegova stranka ni z mezincem mignila, da bi draginjo ublažila. Da si vest pomiri, potrga iz naših člankov par odstavkov. Te prikroji tu pa tam po svoje in stepa okolu sebe z neumnostjo. Je že križ, če sta samo papež in Km. list nezmojljiva. Mi zemljoradniki si tega ne domišljujemo, ker smo poštene in odkriti, kakor naše grčave pesti. Znana nam je pa bajka o žabi in volu, ko se je prva tako dolgo napihovala, da je počila.

Pač pa, če bi Km. list prinesel kedaj kak članek o pobijanju draginje ter dal kak nasvet, bi mu zemljoradniki rekli: „Epo od njega, pokaže vsaj dobro voljo!“ če se ne bi z istim strinjali. Mi nismo tisti, ki vidijo na nasprotniku le slabo, ker to se protivi naši poštenosti. Taki, ki draginjo zagovarjajo, pa ne maramo.

Km. list še vprašuje, kaj je to gospodarski parlament, še da je to nova iznajdba v parlamentarnem življenju. Poglej si naš program in tam boš videl to novo iznajdbo, na katero smo mi ponosni, ker hočemo napredovati, ne pa staro prežekovati. Sicer pa ta list v isti številki v članku „Kmetijska zbornica“ govori o ustanovitvi gospodarskega parlamenta. Na drugi strani se pa nerodno norčuje iz njega. Le tako naprej! Daj kravam komot, konjem pa telege; samo čuvaj se, da se ne zvrneš!

Tudi mi pravimo, da vsak anal-fabet ve, da je treba draginjo ubiti. On pa tu ve, da je oni zagovornik draginje, ki ubija stremljenje za pobijanje draginje.

Bog Ti daj, kritik, še mnogo zdravja; pa brez zamere!

Ujme.

V našem narodu živi rečenica: „Če bi ujme ne bilo, bi kmeč s srebrnim plugom oral!“ Ni oporekati, da jedro te rečenice potrjuje istino. Dobra letina bogato poplača trud vsakega zemljoradnika. On je vesel, prsa se mu širijo ponosa, s katerim gleda na sadove svojega celoletnega truda. Njegovo srce se radodarno odpira trpečemu ter mu iskreno in z veseljem priskoči na pomoč, da mu lajša bol.

Naravno je zemljoradnik drugačen, če mu je letina slabo obrodila. S potrlostjo se spominja trpljenja, ki je bilo zastoj ali ki ni obrodilo toliko sadu kakor ga je pričakoval. Teško mu je življenje, manjka njemu darov za trpeče, katerih ne more obdariti, kakor bi hotel. „Malo imam, to ti rad dam, ker vidim, da si še večji siromak kakor jaz“ je zemljoradnikov odgovor, ker mu srce ne pripusti, da bi odslovil prosilca praznih rok.

Vzroki slabih letin so nam žal le predobro znani. So to suša, moča, toča, pozebljina, povodenj, požar, razne kužne bolezni pri živini, drevju i. t. d.

Suše se težko obranimo. Le malo jih je, ki obdelujejo zemljo blizu rek

in velikih vod. Ti z dragimi pripravami lahko napeljejo iz teh vodo na svoja polja in travnike in s tem ublažijo sušo. Pretežna večina pa tega ne more. Proti ostalim ujmom je pa zemljoradnik sploh nemogoč, ker elementarnih nevarnosti se ne da preprečiti. Lahko omeji kužne bolezni in jih zatre s pomočjo zdravnikov in pravih sredstev, pa prihod istih silno težko zabrani. Požar, ki je že objel poslopje, se navadno z gasilnimi sredstvi uduši potem, ko je poslopje že žrtev istega.

Kakšen nauk sledi iz naše nemogućnosti napram ujmom? Takšen nauk, da če ne morem nastopa zla preprečiti, moram gledati, da zbršem slabe posledice tega zla. To si pa predstavljamo na sledeči način: Zemljoradnik zavaruje pri državi vse svoje poslopje, živino in pridelke. „To so pa zopet stroški!“ se oglasi moj sosed. Seveda so stroški. Tudi obdelovanje zemlje je zvezano s stroški. Poljsko orodje tudi stane denar in ta denar se mi dobro obrestuje. Brez stroškov nič ni in nič je dobro le za oči, pravi pregovor. Stroški zavarovanja bi ne bili visoki, kakor se misli na prvi pogled. Vemo, da ujme in druge elementarne nesreče niso vsako leto. Kadar pa pridejo, tudi ne obiščejo celih dežel ali držav, temveč navadno le posamezne okraje. Ti so pa pri takih nesrečah po tem ob robu propada. Brez izdatne tuje pomoči, ki ni lahko dobiti, se isti morejo od pomoči. To pomoč jim more dati le izplačana zavarovalnina. Da pa pridemo do te, je potrebno, da država sama vse zavaruje. Zavarovalnina bi ne smela biti visoka z ozirom na skušnje, da ujme obično niso vseobčne. To zavarovalnino bi zemljoradnik plačeval v obliki davkov. Koliko skrbi in straha bi si zemljoradnik prihranil, če bi imel zavest, da dobi zavarovalnino v slučaju ujme! Zavarovalna dolžnost bi morale biti občina, ker le v tem slučaju bi zavarovalnina bila nizka. Država bi ne imela posebnega rizika, ker ujme niso občne;

kjer bi pa ujma nesrečo naredila, bi pa država poplačala vso nastalo škodo. Na ta način bi se nesrečnim krajem ne bilo treba bati bede in pomanjkanja v slučaju nezgod. Pomislite, koliko solz bi bilo s tem zbrisanih, in koliko truda in skrbi odstranjenega.

Pogosto čujemo in čitamo, da je temu ali onemu vse pogorelo. Škode je par sto tisoč kron, a zavarovalnina znaša le borih par tisoč kron. Kako si naj tak siromak pomaga, ako slučajno ne sedi v denarju? Mora se zadolžiti, v kolikor mu usmiljena srca ne priskočijo na pomoč in on navadno ostane revež za svoje žive dni.

Zasebne zavarovalne družbe so seveda drage, ali državna zavarovalnica bi ne smela biti. Dandanes prihaja siromaštvo v hiše po takih ujmah in nesrečah. V slučaju državnega zavarovanja pa bi prihajal denar v pokritje škode. Država bi morala zavarovati po današnji vrednosti, v slučaju nesreč pa tudi izplačati popolno vrednost. Oni zneski, ki bi se državi plačevali, bi bili v primeru s škodo, ki nam jih take nesreče povzročajo, le malenkost in najbolje naložen kapital.

Zahteva po državni zavarovalnici mora biti splošna, da se zavarujemo proti bedi in pomanjkanju, ki nam preti po ujmah!

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, oživljajoče in krepkajoče deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči „Elsafluid“, mnogo močnejši in boljši kakor francosko žganje za drgnjenje rok, nog, hrbta in celega telesa, kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože, last in ust, skoz 25 let priljubljen 3 dvojnate steklenice ali 1 špeciialno steklenico z zamotom in poštnino za 48 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 318, Hrvatska.

Širite list „Naša Vas“

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 kron.

„ELSA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore itd., naredi kožo mehko, rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 kron.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepki kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivelost itd.

2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 kron.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od enega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 15 K; Brkomaž 8 K; najfinejši Hega-puder dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah 30 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatuljah 30 K; puder za gospo v vrečkah 5 K; zobni prašek v škatuljah 7 K; v vrečkah 5 K; Sachet dišava za perilo 8 K; Schampoon za lase 5 K; rumenilo 12 listkov 24 K; najfinejši parfem po 40 in 50 K; Močna voda za lase 38 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg št. 318, Hrvaško.

VAŠA ŽELJA

imeli res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prihranite si popraviljanja in jezo.

Najfinejše ure

iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d. **Naročne ure.** Bogata izbirka verižic, prstanov, uhanov, naročnic, predmetov iz zlata in srebra vsake vrste.

Zahtevajte cenik s slikami od:

Tvorniške tvrtke H. SUTTNER, Ljubljana, št. 979

Došlo je fino angleško blago!

Vsakovrstne športne, lovske, promenadne in salonske obleke izgotavljam po najmodernejšem kroju točno in solidno 5-3

MAKS ZABUKOŠEK
CELJE, Cankarjeva ulica št. 2.

Kupim okrogel les

na vagon naložen franko vsake postaje v tuk. okolici ali franko Celje in tudi stoječ les v vsaki množini. Ponudbe poslati na

IVO ČATER,
parna žaga v Celju. 5-4

J. Fr. Bach's Comp. Celje

trgovina z deželniimi pridelki, s sirovimi kožami in usnjem.

Kupuje vsako množino sirovih kož po najvišjih dnevnih cenah kakor kože lisic, dihurjev, podlasic, mačk, jazbecov, srn, koz, ovc, veveric, krto, polhev itd. — Sprejema tudi vsakovrstne kože v ustrojenje. 2-1

Štefan Lokar
Gaberje pri Celju 26-1

Kupuje in prodaje vsakovrstni stavbeni in rezani les.

Jadranska Zavarovalna družba v Trstu,

revnateljstvo Zagreb

prevzema pod najugodnejšimi pogoji vse vrste zavarovanj, kol požarno, življensko, transportno, nadalje zavarovanja proti vlamu in proti nezgodam, zavarovanja proti razbitju steklenih šip ter jamstvena zavarovanja.

Akcijski kapital dne 1. jan. 1921 ja znašal jsl. n. 120.000.000.—
Premijske rezerve življenskega oddelka jsl. K 1.453.000.000.—
Druge premijske rezerve jsl. K 528.000.000.—
Od obstoja družbe t. j. od leta 1838 do 1. jan. 1921 je družba izplačala vseukupne odškodnine v vseh strokah zavarovanja jugoslov. K 12.924.000.000.—. Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Glavno zastopstvo za Štajersko v Celju, Gosposka ulica in v Mariboru. Okrajna zastopstva v vseh večjih mestih in krajih.

Zastopniki se sprejemajo proti dobri proviziji in stalni plači. 2-1

! Kavo, cikorjo, sladkor, žganje, sol, milo, cerkvene sveče, sveče za krst in svečnico ter sploh vse špecerijsko blago kupite najcenejše v novo urejeni špecerijski trgovini 4-4

J. Dečko, (tik farne cerkve)

(prej Milan Hočevnar), podružnica Ljubljanska cesta nasproti Nar. doma. Kdor enkrat kupi, ostane odjemalec.

Franc Kramar, Celje
prej Prica & Kramar 26-1

priporoča svojo veliko zalogo galanterijskega blaga, paternoštrov, svetih podob, slik, okraskov, različnih igrač, ter raznega ženskega in moškega perila. Zaloga cigaretne papirja in stročnic.

Oglejte si 52-9
manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje-Gaberje št. 16,
nasproti vojašnici Kralja Aleksandra.

Priporoča se vsem odjemalcem:
:: na drobno in debelo. ::

Dospela je velika množina tuzemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, celir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

„Pri kmetu“**ANTON FAZARINC**

(preje Srimc)

CELJE, Kralja Petra cesta.

Priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega in kolonijaln. blaga, semen in deželnih pridelkov.

Postrežba točno in solidna!

Cene zmerne!

Kupuje vse vrste deželnih pridelkov. 15-10

Pri nakupovanju se sklicujte na oglase v „NAŠI VASI“

FRANC SODIN
tovarna strešne in zidne opeke
LJUBEČNO pri CELJU,

:: poštni predal 73 ::

Gostilna in veleposestvo Bukovžlak 15-10

Izdellovalnica sodavode in pokalic

Gaberje št. 8 pri Celju

nasproti vojašnici Kralja Aleksandra

se vsim cenjenim odjemalcem toplo priporoča. :: Postrežba točna in solidna.

15-10

A. M. BALDASIN.

ŠPECERIJSKO BLAGO

se najcenejše kupi pri tvrdki:

ANTON MOČNIK, Celje

15-10

Glavni trg št. 8.

ZLATARSKA TVORNICA!

Izdellovanje srebrnine in zlatnine, špecijalitete doze za svačice in smodke. — Občinstvu se toplo priporoča

IVAN BEUC, CELJE

Gosposka ulica. 26-10

Franc Čater

posestnik in lesni trgovec v CELJU se priporoča 15-10

za nakup in prodajo vsakovrstnega lesa.

Samo v hiši št. 25!**M. Baumgartner**

CELJE □ Gosposka ulica št. 25 □ CELJE

Velika zaloga vsakovrstnega novega pohištva domačega in tujega izdelka.

Divani, madraci, pernice, odeje, i. t. d.

☛ Kompletna oprema za novoporočence. ☛

Cene zmerne. 17-7

Delo solidno.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo
Franjo Vehovar, Celje.

Prevzame vsakovrstna stavbena in pohištvena dela ter jih v najkrajšem času izgotovi. Velika zaloga vsakovrstnega pohištva. :: Delo solidno. :: Cene zmerne. :: Za blago se garantira. 15-10

TISKARNA A. RODE

Vizitke, poročna naznanila, zavitki, pisma, računi, bolete, vabila, lepaki, letaki, posmrtnice, cirkularji, stroškovniki, trgovske karle, knjige v vseh velikostih, brošure, časopisi ter sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v eni ali več barvah. :: Izdellovanje štampilj iz kavčuka.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela ceno in okusno.

CELJE, RAZLAGOVA ULICA 12.